

NOWY CZAS

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 kolumnie (szer. 22 mm) 18 gr. W tekście 1 mm w 1 kolumnie (szer. 22 mm) 1,50. — Drobne ogłoszenia za słowo 12 gr. (tylko dla celów prywatnych). Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej trzy słowa) 20 gr. Drobne ogłoszenia handlowe za słowo 18 gr., pierwsze słowo tłusty druk — 24 grosze (również dopuszczalne są najwyżej trzy słowa. —

Jędrzejów, 17/18 stycznia 1942.

Administracja i ekspedycja: Jędrzejów, Rynek 1. Tel. 50. Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rekopisy będą zwracane stronom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. — Ukazuje się 3 razy w tygodniu: we wtorek, czwartek, sobotę (niezależnie). Prenumerata miesięczna 2,40 zł., z odnośnikiem do domu 2,80 zł., pocztą 3,20 zł.

Włączenie terenów wschodnich do gospodarki europejskiej.

Rozbudowa administracji na ziemiach wschodnich.

Berlin, 16 stycznia. Jak szybko postępuje dzieło odbudowy, prowadzone natychmiast po ukończeniu działań wojennych dostawo- nie na dymiących jeszcze zgłiszczach, naj- lepiej świadczą o tym wyniki pracy na wschodnich obszarach, zajętych przez wojska niemieckie po wyparci bolszewików.

W dniu 22 czerwca 1941 r. rozpoczęła się wojna niemiecko-sowiecka, a w niespełna 5 miesięcy potem, w dniu 18 listopada 1941 utworzone zostało w Berlinie ministerstwo dla zajętych ziem wschodnich, przyczem cały teren między rzekami Sanem a Zbruczem, t. zn. byłe trzy południowo-wschodnie województwa, włączony został już dawniej do Generalnego Gubernatorstwa, jako jego piąty dystrykt, podlegający administracji cywilnej.

Jak wiadomo, ziemie na wschód i północ od Zbrucza i Bugu, podzielone zostały na dwa duże terytorjalne kraje: ziemie wschodnią (Ostland) i Ukrainę. Każdy z tych krajów podporządkowany został komisarzowi państwowemu, obydwa zaś podlegają ministrowi Rosenbergowi.

Ostatnio ogłoszone szczegółowe dane pozwalają zorientować się, że w obydwu tych krajach, obejmujących olbrzymią przestrzeń pomiędzy Bałtykiem a morzem Czarnym, w dużej mierze zakończony już został etap ustalenia podziału administracyjnego, względnie całego schematu administracyjnego, z mianowaniem kierowników wszystkich jednostek administracyjnych.

W ten sposób powstały generalne okręgi na północy z siedzibą władz w Tallinie (Rewlu), Rydze, Kownie i Mińsku. Na południe zaś, tj. na Ukrainie, powstały generalne komisariaty z siedzibami w Żytomierzu, Mikołajewie i Diepropetrowsku.

Oczywiście, że równocześnie z układaniem sieci władz administracyjnych, uporządkowano również życie gospodarcze, mając w pierwszej mierze na celu odbudowanie zniszczonych przez bolszewików urządzeń użyteczności publicznej, następnie zaś zabezpieczenie wszystkich tych obiektów, które mogą być użyteczne z punktu widzenia wykorzystywania bogactw naturalnych krajów.

Obydwa kraje wschodnie, Ziemia Wschodnia i Ukraina, różnią się ogromnie zarówno swym charakterem kulturalno-politycznym, jak i gospodarczym. Ziemia Wschodnia bowiem obejmuje b. republiki: Estonję, Łotwę i Litwę, tudzież b. sowiecką Białoruś, z wyjątkiem okręgu białostockiego. Kraje bałtyckie posiadają swą własną kulturę, której nie mogły zatrzeć miesiące panowania bolszewickiego; posiadają również specyficzny charakter gospodarczy, stojący pod znakiem Bałtyku.

Ukraina natomiast w olbrzymiej swej większości, t. zn. wyjąwszy jedynie Wołynia, który poznał rozkosze „raju sowieckiego“ dopiero od jesieni 1939 r. — trwała pod władzą bolszewicką przeszło 20 lat, Ca-

ła generacja wyrosła tam już za czasów bolszewickich; młodzież tamtejsza nie zna i nie widziała nic innego, poza porządkami bolszewickimi, ukraińskie gospodarstwo rolne uległo całkowitej kolektywizacji, a charakter rolny Ukrainy, szyczącej się ongiś mianem spichrza Europy, zmieniony został częściowo dzięki powstaniu gigantycznych zakładów przemysłowych nad Dnieprem.

Szybki odwrót bolszewików uniemożliwił im dokonanie dzieła zniszczenia na Ukrainie na prawym brzegu Dniepru, jakiego dokonali na Ukrainie lewobrzeżnej. Olbrzymie znaczenie Ukrainy, jako terenu surowców przemysłowych i zboża wpłynęło na ścisłe dostosowanie granic administracyjnych okręgów generalnych do właściwości gospodarczych. Ogłoszone przez władze niemieckie szczegóły mówią o daleko idących pracach nad gospodarczą odbudową tej bogatej krajiny. Nie ulega żadnej wątpliwości, że ziszczą się nadzieje przywiązane do niej, jako źródła surowców i chleba!

Równocześnie na północy Finowie usiłują możliwie w najszybszym tempie przywrócić normalne życie w odzyskanej oraz zdobytej części terenu, na samym zaś południowym krańcu, nad morzem Czarnym, gospodarują Ruruni w odzyskanym Besarabji i w przyłączonym do Rumunii odcinku kraju, między Dniestrem a Bugiem, z Odessa włącznie.

W ten sposób wschód Europy włączony zostaje do wspólnoty europejskiej.

Dalszy niepowstrzymany pochód Japończyków.

Sułtanat Negri Sembilan zajęty.

Tokio, 16 stycznia. Wojska japońskie, posuwające się w dalszym ciągu w kierunku południowym, przekroczyły we środę popołudniu granicę państwa Malakka. W ten sposób Japończycy zajęli sułtanat Negri Sembilan i oczyszili go od nieprzyjaciela.

Pochód Japończyków na Singapoore postępuje niepowstrzymanie naprzód. Wojska japońskie posuwają się w dwóch kolumnach. Kolumna operująca na zachodnim wybrzeżu półwyspu Malajskiego przeszła już przez równinę Selangor i obsadziła Tampu na granicy Malakki. Próby brytyjskie stworzenia nowego frontu spaliły na panewce wskutek szybkości, z jaką posuwają się wojska japońskie. Wojskom brytyjskim nie udało się oderwać od nieprzyjaciela.

O sprawności wojsk japońskich świadczy fakt, że po upadku Kuala Lumpur posuwają się one przeciętnie 60 km. dziennie. Część wojsk brytyjskich wycofuje się w kierunku południowym, podczas gdy inne oddziały są odcięte i otoczone. Po załamaniu się ostatnich pozycji nieprzyjacielskich, Malakka i Johur stoją obecnie otworem dla Japończyków.

Jak donosi agencja Demel, w dniu 14-go stycznia wieczorem wojska japońskie wkroczyły na teren prowincji Johur na półwyspie Malajskim, zajmując ją równocześnie od wschodu i zachodu i kontynuując hyskawiczną ofensywę.

Wojska te okrzykiły około 30.000-na brytyjską armię, która obsadziła front bojowy, broniący Singapoore.

Jak podaje główna kwatera cesarska, załamały się pod naporem czołgów japońskich słabe linie obronne Anglików na północnej granicy prowincji Johur. Japończycy przekroczyli granicę Johuru na szerokim froncie. Kolumny japońskie, posuwa-

jące się u zachodnich wybrzeży półwyspu Malajskiego, szturmem zdobyły w środę wieczorem Gemaz, będący ważnym pod względem strategicznym węzłem kolejowym w rejonie Malakki, skąd prowadzi linia kolejowa do Singapoore.

Na wschodnim wybrzeżu półwyspu Malajskiego wojska japońskie dotarły do okolic Penang. Japońskie samoloty armji niszczeniemi atakami na stanowiska artylerji nieprzyjacielskiej i zgrupowania wojsk torują drogę własnym oddziałom pancernym. Japońskie siły zbrojne nieustannie atakują wojska brytyjskie cofające się w pośpiechu.

Oddziały japońskie posuwają się w trzech kolumnach i to na wybrzeżu wschodnim i zachodnim oraz środkiem półwyspu Malajskiego, gdzie Japończycy nacierają wzdłuż linii kolejowej w kierunku na Singapoore. Trzy kolumny japońskie, które coraz bardziej zbliżają się do obszarów fortyfikacyjnych Singapoore, ścieśniają się co-

Miasto Malakka w rękach japońskich.

Tokio, 16 stycznia. Główna kwatera armji japońskiej donosi, iż w nocy na czwartek wojska japońskie w pośpiechu za uciekającym nieprzyjacielem na zachodnim wybrzeżu półwyspu Malajskiego osiągnęły miasto Malakka, oraz obsadziły ważny węzeł kolejowy Gemaz na linii kolejowej, prowadzącej do Singapoore.

Według późniejszych meldunków zarówno Malakka jak i Gemaz znajdują się mają już poza frontem japońskim.

Miasto Malakka jest jednym z najstarszych miast portowych w Azji południowo-wschodniej, przyczem znaczenie jego znacznie zmalało, gdyż port jest zapuszczony i dlatego dostępny jedynie mniej-

raz bardziej. Szerokość frontu zdołano skrócić na 130 km.

Jak donosi japoński komunikat wojenny, cały Penang na wschodnim wybrzeżu półwyspu Malajskiego znajduje się obecnie pod kontrolą japońską. Opór brytyjski na południe od rzeki Pahag aż do granicy Johore został złamany. 9-ta dywizja brytyjska, szukając schronienia przed japońskim pościgiem, uciekla w góry. Przednie straż japońskie donoszą, że dotychczas nie napotykały na żaden opór.

Według komunikatów brytyjskich z Singapoore, poważna część wojsk brytyjskich zdołała się uratować od zupełnego zniszczenia dzięki gruntownemu zdemolowaniu dróg i mostów. Ze strony brytyjskiej przynajmniej jednak, że czołgi japońskie z zadziwiająca szybkością podejmują zawsze pościg po spieszeniu naprawionych mostach. Singapoore donosi, że również tunele kolejowe na wschodnim wybrzeżu zostały zniszczone.

Zato samo miasto, liczące około 40.000 mieszkańców Chińczyków, jako ośrodek znajdującego się na wschodzie wielkiego obszaru plantacji gumowych, nadal posiada bardzo ważne znaczenie gospodarcze. Obszar Malakki, podobnie jak i wyspa Singapoore i wyspa Penang, należą do brytyjskiej kolonii koronnej.

Węzeł kolejowy Gemaz znajduje się na północy wschód od Malakki w środkowej części półwyspu Malajskiego, w miejscu, gdzie stykają się tereny sułtanatu Negri, Sembilan i Johur. Znajduje się tu odgałęzienie od wielkiej trasy północno-południowej, prowadzące poprzez Tamping do Malakki.

Japończycy zajęli wszystkie lotniska na wyspie Minahassa.

Tokio, 16 stycznia. Cesarska kwatera główna komunikuje, że specjalnie oddziały żołnierzy japońskiej marynarki, które rozpoczęły operacje w miejscowości Smedano na wyspie Celebes, ukończyły zajmowanie wszystkich nieprzyjacielskich portów lotniczych na Minahassa, północnej części wyspy Celebas.

Komunikat w dalszej treści podaje, iż w toku operacji japońskie jednostki bojowe zdobyły większą ilość nieprzyjacielskich czołgów, dział, karabinów maszynowych, karabinów ręcznych, amunicji i materiału wojennego.

Japońskie łodzie podwodne zatopły 37.000 ton okrętów.

Tokio, 16 stycznia. Cesarska kwatera główna komunikuje, iż japońskie łodzie podwodne, operujące na wodach wschodnio-hinduskich, opodal wybrzeży Indji Holenderskich zatopły w ub. środę 4 statki nieprzyjacielskie ogólnej pojemności 37.000 ton. Jednostki japońskiej marynarki, operujące na tychże wodach, skonfiskowały 3 nieprzyjacielskie statki handlowe.

Według informacji cesarskiej kwatery głównej, jednostki japońskiej marynarki, współpracując z lotnictwem, zatopły w dniu 9 stycznia na Pacyfiku dwie nieprzyjacielskie łodzie podwodne.

Walki na terenie Indji Holenderskich.

Szenghaj, 16 stycznia. Znamienną dla walk na terenie Indji Holenderskich jest ożywiona obustronna działalność lotnicza.

Samoloty japońskie zaatakowały port Dalik-Japan na wybrzeżu wschodnim holenderskiego Borneo (niemal 600 km. na południe od wyspy Tarakan), na Kamale Makassar.

Grupa wysp Riou w okolicy Singapoore znalazła się również pod działaniem ataków japońskiego lotnictwa. Archipelag Riou, będący grupą wysp należącą do Indji Holenderskich, jest niejako dalszym ciągiem półwyspu malajskiego od strony południowo-wschodniej i znajduje się w bezpośredniej bliskości Singapoore. Najważniejszymi z grupy tych wysp są Bintang i Battan.

Japończycy wylądowali na wyspie Grande.

Tokio, 16 stycznia. Japoński patrol bojowy marynarki dokonał niespodziewanego i śmiałego wylądowania na małej ufortyfikowanej wyspie Grande u wejścia do zatoki Subig na północno-zachód od Manilli.

Umościł na wyspie Grande ma dla zatoki Subig podobne znaczenie strategiczne jak ufortyfikowana wyspa Corregidor dla zatoki Manilla. Patrol bojowy zdobył baterie ciężkich dział fortecznych, oraz liczne wbudowane w betonie stanowiska artylerji z działami różnego kalibru oraz ponadto wielką ilość amunicji.

Na zachodnim wybrzeżu półwyspu Bataan atak japoński posuwa się w kierunku na port wojenny Mariveles, położony na południowym cyplu półwyspu, gdzie Amerykanie się okopali. Eskadry bombowców japońskich dokonały szeregu zwyciężających ataków na stanowiska wojsk amerykańskich, broniących się bardzo zaciekłe. W czasie tych nalotów unieruchomiono w środę 9 dział, jak to podaje japońska główna kwatera.

Oddziały japońskie przełamały już w jednym miejscu linie obronne, utworzone przez wojska amerykańskie na półwyspie Bataan, przy zręcznym wykorzystaniu dogodności terenowych. Do osiągnięcia tego sukcesu w znacznej mierze przyczyniło się lotnictwo japońskie, które celnymi bombami unieszkodliwiło szereg nieprzyjacielskich pozycji artyleryjskich.

Uregulowanie środków płatniczych na Filipinach.

Tokio, 16 stycznia. Naczelny dowódca sił japońskich na Filipinach wydał zarządzenie, regulujące problem walutowy na Filipinach w ten sposób, że środkiem obiegowym z natychmiastową mocą obowiązującą jest tylko filipiński peso i japoński peso wojskowy.

Obieg zagranicznych środków płatniczych jest zakazany z wyjątkiem dolara amerykańskiego, który pozostanie jeszcze w obrocie aż do ostatecznego nowego uregulowania tej sprawy, przyczem kurs rozrachunkowy został ustalony w stosunku 2 pesos na 1 dolara.

Gospodarcze znaczenie ofensywy japońskiej.

Bogactwa półwyspu malajskiego.

Kraków, 16 stycznia.

Z wybuchem wojny na Dalekim Wschodzie, Japonia zaatakowała śmiało Stany Zjednoczone i Anglię w punktach, które mają dla tych państw olbrzymie znaczenie: militarnie na Hawajach, na Guam i na Filipinach, gospodarczo i militarnie w brytyjskiej Malajji i na Borneo, gdzie znajdują się bogate pokłady ropy naftowej. — Fakt ten wielce zaniepokoił tak Anglię jak i Stany Zjednoczone, ponieważ

w brytyjskiej Malajji znajdują się wielkie, a ważne pod względem militarnym surowce.

A trzeba wiedzieć, że Stany Zjednoczone stały na pierwszym miejscu, jeżeli chodzi o odbiorców eksportu państw malajskich.

Półwysp malajski obejmuje łącznie powierzchnię 137.720 km. kw. Ludność składa się tylko częściowo z Malajów (okragło 2,2 miliona), tyle mniej więcej mieszka tam Chińczyków oraz 750.000 Hindusów. — Ponadto jest jeszcze pewna ilość, zresztą niezliczona, Japończyków. Prace ręczne wykonują przeważnie imigranci chińscy i hinduscy. Sami Malajowie, którzy należą do bardzo wojowniczej rasy, zubożeli pod rządami angielskimi. Przeważnie żyją oni ze swej ziemi. Jeszcze przed pół wiekiem państwa malajskie, mimo, że obok nich przechodziły ważne linie okrętowe, łączące Europę z Azją wschodnią, były prawie niezauwane i uchodziły za jakiś zaczerowany kraj z bajek.

Anglia ugruntowała tu swe wpływy prawie bez rozlewu krwi.

ciagnąc olbrzymie korzyści, tak z urodzajnej gleby, jak i bogactw mineralnych. Niektórzy posiadacze ziemi na półwyspie znaczenie wzbogacili się w związku z rozwojem stosunków gospodarczych, datujących się od początku ubiegłego stulecia. Za przykład może nam posłużyć sultan państewka Johore, którego wspaniała limuzyna nawet w Londynie wzbudzała podziw.

Na bogactwo brytyjskich państw malajskich składają się przedwzrostkiem olbrzymie pokłady cyny i kauczuku.

Jak wynika z danych statystycznych, państwa malajskie pokrywały zapotrzebowanie światowe na cynę mniej więcej w 60-ciu procentach, a na gumę nawet w 70 procentach. I tak np. w roku 1937, kiedy wszystkie kopalnie amerykańskie dostarczały za ledwie 28.100 ton cyny, a wszystkie pozostałe części świata, za wyjątkiem Azji, jeszcze mniej, to sama Azja dostarczyła 152 tys. ton, z czego państwa malajskie 78.000 ton, a Indie Holenderskie 37.300 ton.

Stany Zjednoczone były najlepszym klientem państw malajskich.

bo zakupywały 55 procent kauczuku i 85 procent cyny malajskiej. Zazwyczaj 35—40 procent ogólnego eksportu tych krajów szło do Stanów Zjednoczonych. I tak w roku 1938 Stany Zjednoczone zapłaciły 171 milionów dolarów za towary malajskie, podczas gdy Anglia zakupiła jedynie za 81 milionów. W 1940 roku eksport do Stanów Zjednoczonych został wybitnie wzmocniony, opiewając na sumę 268 milionów dolarów. Wśród artykułów eksportowanych pierwsze miejsce zajmowała cyna i kauczuk.

Japonia starała się zabezpieczyć sobie możliwość dowozu ważnych pod względem militarnym surowców.

Na zachodnim wybrzeżu sultanatu Johore znajdują się bogate pokłady rudy żelaznej, na których eksploatację uzyskała Japonia koncesję. Już w 1935 r. wydobyto tu olbrzymie ilości surowca, okragło półtora miliona ton. Następnie Japonia uzyskała drugą koncesję w jednym z niezrzeszonych państw malajskich (w Trengganu), dzięki której uzyskuje okragło miliona ton rocznie. Oprócz żelaza sprowadza Japonia z państw malajskich jeszcze jeden bardzo ważny surowiec, a mianowicie ilmenit, który posiada olbrzymie znaczenie dla celów militarnych. Na ten surowiec nikt nie zwracał uwagi i jeszcze w 1934 roku ogólny jego eksport nie przekraczał 50 ton. Pierwsi Japończycy zakupili znaczne ilości tego surowca, który po odpowiednim spreparowaniu i połączeniu z wodą daje znakomite zasłony dymne.

Drugim po Stanach Zjednoczonych i nie o wiele gorszym od nich klientem była — dla państw malajskich — Wielka Brytania.

Anglia jednak kupowała tam o wiele mniej towarów, aniżeli sprzedawała.

Oprócz cyny i kauczuku państwa malajskie eksportują, kopre, ananasy, olej palmowy i olej kokosowy. Sprowadzają natomiast towary bawełniane, papierosy, maszynny, mleko i inne artykuły spożywcze, materiały żelazne i cały szereg gotowych fabrykatów. Towary te są sprowadzane z Europy, Ameryki, Indji i Azji wschodniej. Znaczną część importu (148 milj. dolarów albo 27 procent ogólnego zapotrzebowania) pokrywają Indie Holenderskie. Dalsze miejsce zajmuje pod tym względem Wielka Brytania 102 milj., czyli 19 procent.

Po wojnie światowej Japonia wzmogła swój eksport do państw malajskich.

dostarczając nawet eksportowanych z Europy towarów, jak np. aparaty fotograficzne, które można było u nich taniej za-

kupić, aniżeli w kraju produkującym je. W 1938 roku dzięki ograniczeniom handlowym, które kryły w sobie także i cele polityczne, Japonia została zepchnięta w liście eksporterów z czwartego na jedenaste miejsce.

Szerokie rzesze malajskich pracowników fizycznych cierpiały biedę.

Podówczas doszło nawet w niektórych kopalniach do rozruchów, tak, że zarządy, mimo wybitnej pomocy policji, musiały podwyższyć płace robotników, aczkolwiek liczyły się z możliwością obniżki.

Od 1931 roku zaczął się powolny spadek bezrobocia,

a ogólna stagnacja została w państwach malajskich pokonana. Współcześnie oprócz cyny i kauczuku zaczęto eksportować płody ziemne, w postaci kopry, oliwy palmowej, konserw ananasowych, tak, że w 1937 roku eksport po raz pierwszy przewyższył import.

W państwach malajskich jest silnie inwestowany kapitał zagraniczny, zwłaszcza angielski, dlatego też Anglia troszczy się o to, aby bilans handlowy był z reguły aktywnym, ponieważ w tym tylko wypadku zagraniczni kapitaliści mogą otrzymywać dywidendy i procenty od swych kapitałów. Zazwyczaj towary eksportowane posiadają wartość o 2—25 procent wyższą od towarów importowanych. W roku np.

Państwa malajskie pokrywając zapotrzebowanie rynków światowych, są też zależne od gospodarki światowej i niejednokrotnie przechodziły kryzysy gospodarcze, w związku z kryzysem światowym, jak np. miało to miejsce w 1929 roku.

1937, który był dla państw malajskich szczególnie pomyślnym, sprowadzono towarów za 680 milj. dolarów i 79 milionów funtów, wywieziono zaś za 897 milj. dolarów i 150 milj. funtów szterlingów. Przejściennie w latach 1909/13 import wynosił 47 milj. funtów, podczas gdy eksport ograniczył się do sumy 40 milionów.

Handel zagraniczny kieruje się do Singapooru i Penang,

które odgrywają ważną rolę także dla krajów dokoła położonych (Jawa, Sarawak, Sumatra, Syjam i Borneo). Singapoor, aczkolwiek pod rządami brytyjskimi stał się dużym miastem i portem handlowym, zatrzymał jednak charakter malajski, przyczem dominują w nim elementy chińskie.

Japonia uderzając na brytyjskie państwa malajskie, dotknęła więc, jak widzimy, najczulszego i żywiodajnego punktu tak dla Stanów Zjednoczonych, jak i Anglii, od którego posiadania zależy mocarstwowe stanowisko tej ostatniej. (k)

Skuteczne ataki niemieckiego lotnictwa na Krymie.

Lokalne sukcesy w wielkiej bitwie obronnej na froncie wschodnim.

Z głównej kwatery Wodza, 15 stycznia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Pod Feodosją i na półwyspie Kerz lotnictwo zaatakowało z dobrym rezultatem nieprzyjacielskie zbiorniki wojak, stanowiska artylerji przeciwlotniczej i lotniska. Na morzu Czarnym i Azowskim uszkodzone zostały przez zrzucone bomb trzynaście nieprzyjacielskie okręty handlowe. W rejonie Taganrogu nieprzyjacieli, po silnym przygotowaniu artylerjijskim powtórzył swoje natarcia bezskutecznie.

Na środkowym i północnym odcinku frontu wschodniego bitwa obronna trwa w dalszym ciągu. Podczas kontrataku piechoty, wspierana przez działą szturmowe, zdobyła osiem dział, jak również liczny inny sprzęt. Nieprzyjacieli stracił przytem okragło 600 zabitych.

Podczas skutecznej akcji wojsk szturmowych na froncie pod Leningradem części

kompanji piechoty, wspieranej przez pionierów, wdarły się na szerokości 200 m w nieprzyjacielskie stanowiska i zniszczyli 20 bunkrów wraz z ich zaogami.

W Afryce północnej nieprzyjacielski ogień artylerji na niemiecko-włoskie bazy w rejonie Sollum trwa w niezminiejszej zaciętości. Nieprzyjacieli odniósł kilka lokalnych sukcesów. Ataki nieprzyjacielskich samolotów bojowych i nurkowych kierowane były na brytyjskie kolumny samochodów, jak również na porty i lotniska w rejonie na południe od Agedabji i Tobruku, La Valetta i brytyjskie lotniska na Malcie były za dnia i w nocy skutecznie bombardowane. Brytyjskie samoloty zrzucały ostatniej nocy bomby na kilka miejscowości w północno-niemieckim terenie nadbrzeżnym. Ludność cywilna poniosła pewne straty w zabitych i rannych. Kilka domów zostało zniszczonych lub uszkodzonych. Trzy z atakujących bombowców zostały zestrzelone.

Błyskawiczne postępy ofensywy na Singapoorze.

Tokio, 16 stycznia. Według informacji dzienników japońskich czyni ofensywa japońska na Singapoorze olbrzymie postępy. Poszczególne formacje wojskowe odbywają dziennie marsze 80-kilometrowe.

W ciągu środy posuwające się błyskawicznie wojska japońskie posunęły się pod ufortyfikowane miasto Seremban, a następnie przeszły przez bazę oddaloną o 100 km. na południe od Kuala Lumpur, przekraczając następnie granicę państwa. Tym sposobem, w ciągu 14 godzin przeszły wojska japońskie przez teren sultanatu Negri-Sembilan.

Inne formacje wojskowe zdobyły nieopodaną z nazwy fortyfikację okręgu Malakki i obecnie kontynuują marsz ofensywy.

Jak wynika z treści sprawozdania frontowego, wojska japońskie, na których czele postępują oddziały czołgów, przybyły w godzinach porannych ubiegłego czwartku do „ważnego punktu niedaleko od Singapooru, będącego końcowym celem kampanji malajskiej”. Na wybrzeżu wschodnim posunęły się w kierunku południowym japońskie formacje czołgów, osiągnąwszy niemiernie ważne wypadowe pozycje w okolicy twierdzy Singapoor.

Bombardowanie baz na Celebes, Molukach i Nowej Gwinei.

Tokio, 16 stycznia. Jak podaje główna kwatera marynarki, zaatakowało lotnictwo japońskie z wielkim sukcesem port hydroplanowy Tomini na wschodnim wybrzeżu Celebes, niszcząc przytem dwoje koszar, oraz 9 hangarów. Dalszy atak lotnictwa skierowany był na małą wyspę Ternate na zachodnim wybrzeżu wyspy Djilolo, położonej na wschód od Celebes, gdzie zburzone urządzenie portowe i większe place składowe.

Ponadto donoszą, iż na terenie Moluków, na wschód od Celebes, lotnictwo oraz marynarka bombardowały wyspę Ambon na południe od wyspy Ceram, oraz w zachodniej części Nowej Gwinei port Sorong na północno-zachodnim czełku półwyspu Vogelkop oraz Babo w zatoce na południe od wymienionego półwyspu.

Wreszcie donosi jeszcze główna kwatera marynarki, iż większe siły lotnicze zaatakowały różne części niemieckiej Nowej Gwinei, znajdujące się pod mandatem Australji. Na archipelagu Bismarcka bombardowano wyspę Nową Anglię (dawniej Nowa Pomeranija), a w stolicy Rabaul zniszczono szereg obiektów wojskowych.

*

Obejmująca 137 km. kw. wyspa Ternato, licząca okragło 6000 mieszkańców, której stolica ma równobrzmiącą nazwę, należy do grupy Moluków, czyli wysp Korzennych i znajduje się na zachód od większej wyspy Palmahora, czyli Djilolo. Wyspa, na której znajduje się 1.580 m. wysoki wulkan, produkuje przedewszystkiem goździki korzenne, pieprz, galki muszkatułowe i ka-

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 15 stycznia. Włoski komunikat wojenny z czwartku brzmi następująco: Główna kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje:

W rejonie Sollum wzmocniona działalność ogniowa pozwoliła nieprzyjacielowi na obsadzenie odcinka, położonego nad morzem. Zacięty opór naszych głównych baz trwa w dalszym ciągu. Włoskie i niemieckie powietrzne siły zbrojne rozwijały działalność wywiadowczą i ostrzeliwały z wielkim sukcesem urządzenie portowe i komunikacyjne punkty węzłowe połączeń nieprzyjaciela z zapleczem. Kilka bomb zrzuconych przez angielskie samoloty w rejonie Trypolisu, nie spowodowało żadnej znaczniejszej szkody. Ofiar niema.

Ponowne ataki powietrzne na wojskowe urządzenia na Malcie przyniosły korzystne wyniki.

Włoski konwój, który został zaatakowany przez nieprzyjacielskich lotników, kontynuował swoją podróż bez jakichkolwiek strat. Dwa z atakujących samolotów, trafione przez artylerję przeciwlotniczą, spadły.

wę, które eksportuje. Miasto Ternato jest siedzibą administracyjną Moluków, należących do Indji holenderskich.

Wyspa Ambon lub Amboina, należąca od 1605 roku do Holandji, obejmuje 761 km. kw. i liczy okragło 40.000 mieszkańców. Prócz uprawianego dawniej wyłączenie goździka korzennego, doszedł obecnie jeszcze wywóz ropy naftowej.

Półwysp Vogelkop lub Beron, posiadający kształt głowy ptaka, stanowi za ledwie część wielkiej wyspy Nowej Gwinei i należy również, jak zresztą cała zachodnia część tej największej po Grenlandji wyspy świata, do Holandji.

Rabaul na Nowej Pomeranji, będąca dawną stolicą niemieckiego archipelagu Bismarcka, jest obecnie siedzibą australijskich władz mandatowych.

Otwarcie konferencji w Rio de Janeiro

Sewilla, 16 stycznia. Konferencja państw amerykańskich w Rio de Janeiro, na której Roosevelt chce przeprowadzić swój plan zbrojeń wojennych przy pomocy zwiększonego nacisku, rozpoczęła się we czwartek posiedzeniem wstępem w brazylijskim ministerstwie spraw zagranicznych. Konferencja ma trwać do 26 stycznia.

Brazylijski minister spraw zagranicznych, Aranha, otwarł posiedzenie przemówieniem powitalnym. Został on następnie wybrany stałym prezydentem konferencji. Do komisji koordynacyjnej delegowano po jednym kraju z każdej grupy językowej. Wybrani zostali delegaci Stanów Zjednoczonych, Argentyny, Brazylii i Haiti. Konferencja ma pozaatem dwa wydziały pracy, a mianowicie wydział „obrony półkuli” i „gospodarczej współpracy”.

Wizyta hr. Ciano w stolicy Węgier.

Budapeszt, 16 stycznia. Na zaproszenie regenta Węgier oraz rządu węgierskiego przybył we czwartek do stolicy Węgier minister spraw zagranicznych Włoch hr. Ciano, który zabawił w Budapeszcie kilka dni.

Na peronie dworca kolejowego odświetlenie udekorowanego sztandarami włoskimi i węgierskimi zjawili się członkowie rządu węgierskiego z premierem i ministrem spraw zagranicznych de Bardossym na czele, przedstawiciele władz państwowych oraz armji węgierskiej, tudzież członkowie poselstwa włoskiego. Z ramienia korpusu dyplomatycznego na powitanie ministra Ciano zjawili się poseł Rzeszy v. Jagow, poseł Hiszpanji Okubo, oraz szefowie przedstawicielstw dyplomatycznych państw sygnatariuszy Paktu Trzech oraz paktu antykominternowskiego.

Włoski minister spraw zagranicznych hr. Ciano został w czwartek przyjęty na prywatnej audjencji przez regenta Węgier. Bezpośrednio potem admirał Horthy gościł ministra włoskiego u siebie na śniadaniu, odbytem w ścisłym gronie.

Ostateczny rezultat zbiórki futer i przedmiotów wełnianych oraz zimowych w Niemczech.

Berlin, 16 stycznia. Obecnie ogłoszono już ostateczny wynik zbiórki dla frontu, futer oraz przedmiotów wełnianych i zimowych w Niemczech. Wynik ten wykazuje zwiększenie ilości ofiarowanych przedmiotów o dalszych 10.906.756 sztuk. Ogółem złożono 67.232.686 przedmiotów różnego rodzaju.

Armji niemieckiej oddano już do dyspozycji 4.033 wagonów z futrami i odzieżą wełnianą. Przedmioty te w większości rozdzielono już pomiędzy poszczególne oddziały wojskowe.

Laval przybył do Paryża.

Paryż, 16 stycznia. Piotr Laval przebywa obecnie w Paryżu, spędziwszy ostatnie tygodnie w swej posiadłości ziemskiej w Chateaudon pod Vichy.

B. premier francuski przyjął już w Paryżu wiele osobistości.

Od morza Białego do morza Czarnego.

Zacięte walki w rejonie Możajska, Orła, Kaługi, Charkowa i Taganrogu.

Berlin, 15 stycznia. Na karelskim terenie bojowym lotnictwo niemieckie zwalczało sowieckie kolumny, pociągi, obozy barakowe i inne cele. Bomby niemieckie trafiły wiele lokomotyw, samochodów ciężarowych i kilka budynków.

Na północnej części frontu wschodniego przedsięwzięli oddziały niemieckie zwycięskie uderzenie w celu poprawy swych pozycji, wchodząc w posiadanie wielu obsadzonych przez bolszewików stanowisk polowych i bunkrów. Kilka ataków bolszewickich zalał się na twardej obronie żołnierzy niemieckich. Zawiódł również bolszewików atak przez zaskoczenie, na czas rozpoznany przez niemieckie placówki bojowe.

Na środkowym odcinku frontu wschodniego, na wschód od Możajska, silne jednostki bolszewickie wlamaly się w dniu 11 stycznia przejściowo do linii niemieckich. Niemieckie dywizja ruszyła natychmiast do potężnego przeciwuderzenia, na skutek którego bolszewicy musieli opuścić zajęty teren. W poszczególnych punktach tego rejonu bojowego zawiązały się gwałtowne walki, przynosząc bolszewikom niesłychanie krwawe straty. Na jednym z odcinków stwierdzono 300 poległych żołnierzy bolszewickich, nadto wzięto obfitą zdobycz.

Niemiecki oddział wypadowy zajął na innym odcinku frontu środkowego obsadzoną przez bolszewików miejscowość. Oddział ten walczył w ścisłej współpracy z działami szturmowymi przy 20-stopniowym mrozie. Po zwycięstwie oporu bolszewickiego miejscowość ta wpadła w ręce niemieckie.

Na sąsiednim odcinku oddział SS uderzył na powstałą wśród walk lukę, oczyszczając ją od bolszewików. W rejonie Kaługi doszło do bardzo ostrej walki pomiędzy piechotą niemiecką a kilku szwadronami bolszewickimi. Pomimo wielkiego mrozu wojska niemieckie odparły nacierające szwadrony sowieckie, zadając im bardzo dotkliwe straty. W rejonie Orła kilka uderzeń bolszewickich, popieranych częściowo przez czołgi, odpartych zostało zwycięsko przez oddziały niemieckie. Na odcinku pewnej niemieckiej dywizji naliczono przeszło 500 poległych bolszewików. Niemieckie oddziały wywiadowcze w tym rejonie wypadły na linie bolszewickie, przeprowadzając pomyślnie swoje zadania rozpoznawcze i powracając 12 stycznia z wysoce wartościowym materiałem informacyjnym do swych pozycji wyjściowych.

Na południowym odcinku frontu, w rejonie na północny wschód od Taganrogu doszło do szeregu akcji oddziałów szturmowych i wywiadowczych. Pewien oddział zbrojny SS wtargnął do pozycji sowieckich, wysadzając w powietrze trzy bolszewickie stanowiska obronne. Na wschód od Charkowa pewien niemiecki oddział szturmowy zadał dotkliwe straty placówce bolszewickiej. Bolszewicy stracili 200 poległych i 93 jeńców.

Wykorzystując pomyślnie warunki atmosferyczne, przedsięwzięli bolszewicy 12 stycznia na froncie południowym wypad

W kilku wierszach.

Przewodniczący węgiersko-niemieckiego Towarzystwa w Budapeszcie oraz prezes Izby poselskiej królestwa Węgier, Andreas Tasnadi Nagy, przybyli we czwartek do Berlina na 3-dniową wizytę.

Biurowi Bentera urzędowo komunikuje, że wszystkie brytyjskie i hinduskie lądowe siły bojowe Iraku i Iranu podporządkowane zostaną głównodowodzącemu na Bliskim Wschodzie, generałowi Auchinleck.

Pierwsi jeńcy amerykańscy przybyli do Japonii. Chodzi tutaj o 442 ludzi wziętych do niewoli w dniu 12 grudnia w czasie zajęcia Guam.

Wynik zbiorów chmielu w Holandji w roku 1941 określała kola fachowe jako bardzo zadawalającą, przyczem jakości ustano jako bardzo dobra. Całe zbiory chmielu zebrane w Viljemem zostały już sprzedane browarom holenderskim.

Belgijski urząd pracy podaje urzędowo, iż w dniu 20 listopada 1941 ilość bezrobotnych wyniosła jedynie jeszcze 54.057.

Z kół fachowych podają, iż w przyszłości zbudna energia elektryczna odprowadzona zostanie z Norwegii do Danii. Przygotowania do satażenia odnośnych kabli zostały już zapoczątkowane.

Z Waszyngtonu donoszą, iż magnat naftowy w Stanach Zjednoczonych, Ickes, zamierzał dla własnych potrzeb 150.000 ton benzyny samolotowej i oliwy do smarów. Benzyna ta i oliwa znajdowały się w portach nad Pacyfikiem, gotowe do wysyłki do Władystok.

W ostatnich dniach zgłosił się liczni ochotnicy do walki z bolszewizmem, pochodzący z nieokupowanej części Francji. W Lyonie i Marsylii zorganizowana została nowa formacja legionu francuskiego, które w najbliższym czasie udadzą się do stacji zbiornej w Wersalu.

Rząd turecki ze względu na ochronę waluty, zakazał wywozu metali i przedmiotów wartościowych. W przyszłości każdy obywatel turecki, który opuści Turcję, będzie mógł wziąć ze sobą tylko swój zegarek i pierścionek ślubny; cudzoziemcy zaś tylko te przedmioty wartościowe, które zgłosili przy wjeździe w granice państwa.

Król włoski cesarz zwiedził pierwszy włoski poziom szpitalny, przeznaczony na front wschodni.

wywiadowcze na linie niemieckie. Spotkali się jednak z obronna gotowością oddziałów niemieckich, które zadaly im wysokie straty. Na niektórych z odcinków padło przeszło 100 bolszewików. Na innych miejscach oddziały niemieckie ruszyły do przeciwnatku, zdobywając sowieckie karabiny maszynowe, granatniki i biorąc jeńców.

Walki pod Kurskiem.

Berlin, 15 stycznia. W ostatnich dniach rozgrywały się zacięte walki w rejonie na wschód od Kurska. Raz poraz czynili bolszewicy wysiłki, mające na celu przełamanie frontu niemieckiego i zajęcia pewnej miejscowości. Walki przybrały na sile, gdy niemieckie jednostki wystąpiły do kontrataku przeciw siłom nieprzyjacielskim, utrzymującym się w tej miejscowości.

Mimo bardzo silnego mrozu, niemieccy żołnierze ponawiali przez kilka dni wypo-

dy na zacięcie przez nieprzyjaciela bronioną miejscowość, dopóki nie udało się im w uporczywym zmaganiu wyprzeć bolszewików z poszczególnych domów i ulic i przepędzić w kierunku północno-wschodnim. Na polu walki zarówno owej miejscowości, jak i okolicy naliczono przeszło 300 poległych. Ponadto nieprzyjacieli porzucił 3 czołgi, karabiny maszynowe lekkie i ciężkie, granatniki, oraz wiele broni ręcznej, częściowo niezdatnej do użycia.

Samoloty bojowe i myśliwskie atakowały również onegdaj w wielu punktach, wspomagając piechotę w zaciętych walkach na ziemi, przyczem obrzucały bombami nie tylko biorące udział w walce bolszewickie jednostki, ale również kolumny sań i samochodów, zwożące prowiant i materiał wojenny na front. Dzięki akcji lotnictwa, nieprzyjacieli poniosł poważne straty w zabitych, oraz w cennym materiale wojennym.

Niemiecka łódź podwodna zatopiła na Atlantyku 21.000 ton.

Wysokie krwawe straty bolszewików.

Z głównej kwatery Wodza, 14 stycznia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Na południowym odcinku frontu wschodniego odpartych zostało kilka natarć nieprzyjaciela.

Na środkowym i północnym odcinku frontu trwają ciężkie walki. Przez ogień obrony i kontrataki wojsk niemieckich, jak również przez interwencje lotnictwa w walkach na ziemi, nieprzyjacieli poniosł także i wczoraj wysokie krwawe straty.

Na północnym oceanie Lodowatym samoloty bojowe zatopiły jeden okręt handlowy, pojemności 5.000 ton.

Jedną z łodzi podwodnych, pod dowództwem kapitana-porucznika Luetha, zatopiła w śmiałych atakach z pewnego silnie zabezpieczonego konwoju na Atlantyku cztery okręty handlowe, łącznej pojemności 21 tysięcy ton.

Na angielskim wschodnim wybrzeżu niemieckie samoloty bojowe zaatakowały skutecznie bombami za dnia powien zakład przemysłowy, jak również urządzenia portowe i zatopiły jeden okręt handlowy, pojemności 8.000 ton. Jeden dalszy, równej wielkości okręt, został ciężko uszkodzony przez zrzucone bomb.

W Afryce północnej nieprzyjacieli, wspierani przez ogień swych morskich sił zbrojnych, kontynuował swoje zacięte ataki na niemiecko-włoskie stanowiska w rejonie Sollum. W zachodniej Cyrenajce obustronna działalność wywiadowcza i artyleryjska. Niemieckie samoloty bojowe i nurkowe bombardowały brytyjskie kolumny, zbiorowiska samochodów i lotniska.

Za dnia i w nocy ataki powietrzne kierowane były na urządzenia portowe w La Valleta i na brytyjskie lotniska na Malcie. Zestrzelone zostały prztem trzy nieprzyjacielskie bombowce.

Tokio ponownie wyjaśnia przyczyny swoich posunięć przeciwko Indjom holenderskim.

Tokio, 15 stycznia. Wobec przedstawicieli prasy zagranicznej ponownie wyjaśnił w śróde sprawozdawca rządowy przyczyny, dla jakich Japonia zdecydowała się do swego kroku w Indjach holenderskich.

Oświadczenie to brzmi następująco: Stanowisko nasze wobec Indyj holenderskich uwarunkowane było od wrogiego ustosunkowania się holenderskiego rządu emigracyjnego, którego nadużyto dla celów Anglii i Stanów Zjednoczonych. Wojskowe zarządzenia Japonii w żadnej mierze nie są skierowane przeciwko ludności tubylczej na danych terenach.

Nastawienie tej ludności wynika już z tej okoliczności, iż wojska japońskie np. zostały serdecznie powitane przez ludność na półwyspie Malajskim i na Filipinach. przyczem czynniki miejscowe natychmiast wraziły gotowość do współpracy. Przeto Japonia wobec tych ludów nie żywi żadnych wrogich zamiarów, jak zresztą wobec żadnego z narodów Azji Wschodniej, które zamierzają szczerze współpracować z Japonią. Narody te mogą być pewne, iż będą przez Japonię odpowiednio traktowane.

Stafford Cripps chce być ministrem

Sztokholm, 15 stycznia. Jak donosi "Evening News", brytyjski ambasador sir Stafford Cripps zawiadomił rząd angielski, że niebawem będzie chciał złożyć swój urząd. Ma on zamiar możliwie najszybciej powrócić do Anglii. Narazie nie jest pewnym, czy Cripps wejdzie w skład rządu, czy też przylączy się do opozycji.

czem, jak wnioskować można z uwag "Daily Telegraph", nie jest wykluczonem, iż Cripps nie wejdzie odrazu do rządu w charakterze ministra, ale najprzód obejmie jakieś stanowisko w Izbie Gmin, względnie jakiś urząd w Indjach.

Sprawa zamianowania następcy na stanowisko Crippsa, który był ambasadorem przy rządzie sowieckim, pozostała nadal otwarta. Pewnym jest jedynie, że ministerstwo spraw zagranicznych Anglii starało się już o agreement dla następcy Crippsa w Kujbyszewie. Polityczny korespondent "Daily Telegraph" potwierdził tę wiadomość już we śróde, przytaczając pogłoski, jakie krążą w Londynie co do dalszych planów politycznych Crippsa.

Waszyngton centralą narad wojennych.

Sztokholm, 15 stycznia. Waszyngton będzie w przyszłości centralą dla wszystkich państw, walczących pod kierownictwem prezydenta Stanów Zjednoczonych. Mezo wie Stanów Zjednoczonych pod jego przewodnictwem narodów w ciągu najbliższych tygodni udadzą się do Waszyngtonu, aby wraz z nim omówić strategię wojenną.

Tego rodzaju fakty wyciągnąć można z oświadczeń, jakie Franklin D. Roosevelt złożył na konferencji prasowej. Roosevelt rozpoczął swoje oświadczenie stwierdzeniem, że obronę demokracji omówił już z australijskim ministrem w Waszyngtonie, G. Casey'em. Na zapytanie o temat narady, oświadczył on, że chodzi ciagle o te same tematy, które omawiano już od dnia 9 grudnia.

Roosevelt oświadczył dalej, że nie znajduje nie szczególnego w tem, że Australia prowadzi bezpośrednio rozmowy z nim, gdyż rozmowy te są prowadzone od pewnego czasu codziennie. W związku z tem, jeden z dziennikarzy oświadczył, że byłoby lepiej, gdyby tego rodzaju rozmowy prowadzone z generalami australijskimi, a nie z posłem tego kraju. Roosevelt odpowiedział na to, że australijscy oficerowie lądowi i morsey znajdują się już

w drodze do Waszyngtonu. Poza tem oświadczył dodatkowo, że w przyszłości przybędą do Waszyngtonu wysoce oficerowie ze wszystkich skoalizowanych państw, aby powziąć wraz z nim polityczne rozstrzygnięcia.

Donald Nelson szefem produkcji w Stanach Zjednoczonych.

Sztokholm, 15 stycznia. Jak donoszą z Waszyngtonu, Roosevelt zakomunikował we wtorek wieczorem, że nadzór nad przeprowadzeniem programu produkcji wojennej został powierzony Donaldowi Nelsonowi, przewodniczącemu nowoutworzonego urzędu produkcji wojennej.

Zaznaczyć należy, że na wysoce odpowiedzialne i doniosłe to stanowisko przewidziany był b. kandydat na stanowisko prezydenta Stanów Wendell Willke. Widocznie jednak jego zamianowanie natrafilo na nieprzewidywane trudności, skoro ostatecznie szefem produkcji został mianowany Nelson.

Knox ostrzega przed optymizmem.

Buenos Aires, 15 stycznia. Amerykański minister marynarki, Knox, przyznał się obojętnie w merym publicznym przemówieniu do poważnego cofnięcia się swej floty oceanu Spokojnego. Minister ostrzegał przed złudzeniem, jakoby flota Stanów Zjednoczonych była w obecnej chwili w stanie dokonać operacji przeciw Japonii na oceanie Spokojnym.

Pozatem niezmiernie długi promień działania floty Stanów Zjednoczonych, dalej rozciągłość wybrzeży amerykańskich oraz konieczność obrony amerykańskich baz i kanału Panamskiego nie pozwalają na jakikolwiek dramatyczne lub triumfalne bezpośrednie walki z flota japońska.

Bokserki mistrz świata w szeregach armji amerykańskiej.

Berno, 15 stycznia. Prezydent Roosevelt podpisał dekret, dający mu upoważnienie do podwyższenia efektywność czynnego stanu marynarki do 500.000 ludzi. Liczba żołnierzy piechoty marynarki Stanów Zjednoczonych ma być zwiększona do 104.000.

Równocześnie donoszą z Nowego Jorku, że mistrz świata wagi ciężkiej, bokser murzyński Louis, stanął przed komisją wojorską i został uznany za zdolnego. Dotychczas nie jest jeszcze wyjaśnione, czy ten bokser murzyński będzie pełnił służbę w armji Stanów Zjednoczonych jako żołnierz, czy jako instruktor boksu i czy będzie pobierał żołd wojskowy, czy też nensje, odpowiadającą jego dotychczasowej cenie na giełdzie bokserkiej.

Nowy incydent graniczny między Peru i Ekwadorem.

Quito, 15 stycznia. Wojska peruwiańskie pod dowództwem generała Urty wkroczyły do zdemilitaryzowanej strefy El Boro w Ekwadorze i dotarły aż w pobliże miasta Endamez.

Gen. Corap o przyczynach klęski pod Sedanem w r. 1940.

Paryż, 15 stycznia. Początek załamania się oporu francuskiego w lecie 1940 roku datuje się, według francuskich aktów wojennych, jak wiadomo, od chwili załamania się armji Corapa, zajmującej kluczową pozycję pomiędzy silną linią Maginota, a jej słabym przedłużeniem.

W międzyczasie generał Corap udowodnił, że rozporządzał zbyt małą ilością wojsk, aby móc dokonać na swoim odcinku nakazane ataki. Rozporządzając zaledwie 200.000 żołnierzy, trzymał on odcinek długości 105 km, podczas kiedy ókólnik marszałka Petaina zalecał, że już przy walkach defenzywnych jedna dywizja ma bronić najwyższej odcinka 6 km.

Jeżeli chodzi o armję generała Corapa, to każda dywizja musiała trzymać 25-kilometry odcinek. Armja jego dysponowała poza tem zaledwie 200 czołgami, z czego połowa datowała się jeszcze z czasów wojny światowej, oraz bardzo nieznaczna ilość samolotów myśliwskich i wywiadowczych.

Jeniec zwolniony za wyratowanie niemieckiego lotnika.

Paryż, 15 stycznia. Pewna wieściaczka natknęła się na polach w okolicy miejscowości Saint Omer na niemieckiego lotnika, który wskutek przymusowego lądowania odniósł ciężkie obrażenia.

Owa kobieta zaopiekowała się rannym, a następnie postarała się przewieźć go do szpitala. Kompetentna władza niemiecka zarządziła w drodze wdzięczności za ten czyn wolnienie jej męża z obozu jeńców wojennych.

Obowiązek służby pracy w Serbji.

Belgrad, 16 stycznia. Rząd serbski wprowadził pod nazwą „Narodowa Służba Odnowienia“ obowiązek służby pracy.

Obowiązkowi temu podlegają wszyscy Serbowie od 17 do 45 roku życia, o ile nie mają stałego zatrudnienia, względnie należą do gospodarstw wiejskich lub też są robotnikami. Ponadto przyjmowane są ochotnicze zgłoszenia osób poza zakreślona granicą wieku.

Wiadomości lokalne.

STYCZEŃ

17

Sobota

Dziś Antoniego op. w.
Jutro Katedry św. Piotra

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 17.05 do 8.30

Generalny Gubernator przyjął ambasadora Wysockiego.

Kraków, 15 stycznia. Generalny Gubernator z okazji Nowego Roku przyjął w obecności sekretarza stanu dr. Bühlera, byłego polskiego posła w Berlinie, ambasadora Wysockiego.

W toku rozmowy roztrząsano dalsze możliwości wzięcia udziału przez ludność polską w dziele odbudowy na terenie Generalnego Gubernatorstwa. Ambasador Wysocki podkreślił przytem wolę lojalnej współpracy w dziele odbudowy, na co Generalny Gubernator ze swej strony wyraził uznanie ludności polskiej za dotychczasową jej współpracę w różnych dziedzinach życia państwowego i gospodarczego Generalnego Gubernatorstwa.

Uregulowanie wsiadania do tramwajów w Krakowie.

Kraków, 15 stycznia. Według komunikatu Zarządu Miejskiego w Krakowie, przez przedni pomost, zarówno wozów motorowych jak i przyczepnych, mogą wsiadać jedynie osoby narodowości niemieckiej. Wszystkie inne osoby mają wsiadać przez pomost tylny.

Natomiast wsiadać mogą wszyscy pasażerowie przez obydwie platformy, a to celem szybszego opróżnienia wozów.

Pogrzeb ś. p. dr. Rohra.

Monachjum, 15 stycznia. W Monachjum odprowadzono na wiecny spoczynek w ub. płatek zmarłego w dn. 5 stycznia generalnego dyrektora i głównego dyrygenta orkiestry filharmonicznej Gen. Gubernatorstwa dr. Hannsa Rohra.

W uroczystościach żałobnych wzięła udział liczna publiczność. Z upoważnienia Generalnego Gubernatora dr. Franka przemówienie wygłosił dr. Heuber, podkreślając wybitne zdolności Zmarłego, wykazane na stanowisku dyrygenta orkiestry Filharmonji. Następnie dr. Heuber złożył na trumnie Zmarłego wieniec od Generalnego Gubernatora. Z upoważnienia głównego wydziału propagandy w rządzie Generalnego Gubernatorstwa przemawiał następnie dr. Dresler, który wyraził uznanie za pracę Zmarłego na terenie Generalnego Gubernatorstwa. Dr. Dresler złożył wieniec w imieniu prezydenta Ohlenbuscha. Wśród wienców, które złożono u trumny śp. dr. Hannsa Rohra znalazł się również wieniec od współpracowników i 97 muzyków Filharmonji Generalnego Gubernatorstwa.

Krakowski masarz ofiarą wypadku samochodowego.

Kraków, 15 stycznia. Jak donosi „Kattowitzer Zeitung”, masarz krakowski Struzina padł ofiarą wypadku samochodowego.

Skutkiem ślizgawicy na szosie między miejscowościami Schulerburg i Nako, jego samochód wpadł na drzewo i rozbił się. Struzina został zabity na miejscu, podczas gdy jego 18-letnia córka odniosła poważne kontuzje i odwieziono ją do szpitala.

Ceny maksymalne na mięso drobiu.

Jędrzejów, 14 stycznia. W porozumieniu z oddziałem żywienia i rolnictwa urząd nadzoru cen przy Szeffie Dystryktu w Radomiu ustalił w dniu 3 stycznia 1942 r. następujące ceny drobnej sprzedaży mięsa drobiu za 1 kg.:

- 1) Części gęsi (głowa, szyja, żołądek, serce, skrzydła) 3.00 zł.
- 2) Mięso gęsi (plecy, względnie część tylnia) 2.70 zł.
- 3) Piersi (z kośćcami) 7.00 zł.
- 4) Udo (z częścią tylną) 5.50 zł.
- 5) Wątroba 8.00 zł.
- 6) Tłuszcz 7.00 zł.
- 7) Wędzona pierś gęsia 13.40 zł.
- 8) Wędzone udo 10.00 zł.

Ustalonych cen nie wolno przekraczać, wolno natomiast pobierać niższe ceny. — W wypadku nadużyte winni zostaną ukarani w myśl par. 6 zarządzenia o kształtowaniu cen.

Jak leczyć odmrożenie?

Świeżych odmrożeń nie wolno drażnić ani zbyt energicznie rozcieraniem ani masażami. Jeżeli tylko działanie zimna nie było zbyt silne — zacierwienie ustąpi samo po upływie kilku dni. Zarównież nie miejsce można ostatecznie natrzeć lekko wata, napojoną jednoprocentowym spirytusem salicylowym. Wcieranie takie można powtarzać kilka razy dziennie.

Jeżeli odmrożenie jest silniejsze i pojawi się obrzęk, wówczas ulgę przyniesie okład ze zwykłej wody zimnej z dodatkiem kilku kropel czystego, niedenaturowanego spirytusu. W okresach późniejszych stosować można masę kamforową przeciw odmrożeniu, która to masę sprzedaje się gotową w aptece. Bardzo korzystne są również gorące kąpiele i delikatne masaże, odprowadzające krew w kierunku serca — a zatem jeżeli jest odmrożony np. palec, to należy go delikatnie masować w kierunku od paznokcia do dłoni. Miejsca odmrożone pozostają niejednokrotnie przez dłuższy czas sino-czerwone w powodu miejscowego porażenia naczyń krwionośnych.

Prócz jednoprocentowego spirytusu salicylowego i masaży, korzystnie działają wówczas kąpiele gor-

ące i zimne, brzoje naprzemiennie, a więc na kilka sekund zanurzenie palca do wody ciepłej i zpowrotem znów do wody zimnej. Czynność tę powtarzamy kilkakrotnie.

Leczenie starych odmrożeń nie jest zadaniem łatwym. Bardzo często odmrożenia te leczą się opornie, zwłaszcza zacierwienie skóry nie chce czasem ustąpić przez miesiące, a nawet lata, stanowiąc poważne zmartwienie dla pań, jeżeli dotyczą miejsc widocznych. Pomietajmy zatem, że podobnie zresztą, jak w wielu innych chorobach — znacznie łatwiej uniknąć odmrożeń, niż je wyleczyć.

(Zet) ZASTRZELENIE PODEJRZANEGO O BANDYTYZM. We wsi Ubyszów, gminy Blizyn w powiecie kieleckim, został zatrzymany niejaki Maksymilian Bebniaz z Ubyszewa, przy którym znalezione broń z nabojami. W czasie ucieczki Bebniaz został przez policję zastrzelony, ponieważ na przykroćne wezwanie nie zatrzymał się. Podczas przeprowadzonej w jego mieszkaniu rewizji policja znalazła dobrane ukrytą broń z nabojami, oraz żakiet damski futrzany na t. zw. „zrebkach”, pochodzący niewątpliwie z kradzieży.

(Zet) TRICK ZŁODZIEJKI WIEJSKIEJ. Do gospodyni Musiałowej w Hebdowie, gminy Gruszów (powiat Miechów) przybyła na nocleg nieznaną kobietą w wieku około 30 lat, ubrana po wiejsku. Kobieta ta w nocy zaczęła się skarżyć na ból żołądka i kilka razy wychodziła na podwórko. Gdy domownicy zasnęli, złodziejka skradła garderobę damską i męską, oraz kape, szalik i inne przedmioty ogólnej wartości około 1.000 złotych.

WESOŁY KĄCIK.

Jak go się pozbyć?

— Ach, pozostaw mnie pan, panie Karolu w spokoju. Na nie pańskie zabiegi. Serce moje jest rosół.

— A żeby pani wiedziała, jaki ze mnie świetny druciarz...

Zawsze zawodowiec.

Pewien chirurg kupił wille. Po kilku dniach zjawił się u niego dozorca Antoni i powiedział:

— Proszę pana dziedzie, dać okrutnie przecieka.

— To leczę Antoni do blacharza, niech zrobi natychmiastową operację.

BOLESŁAW RYBAK.

Urzędniczki

7)

— No i co teraz będzie?

— Nie wiem. Przecież nie mogę pójść do niej zapytać się, bo niby o tem nikt nie wie.

— Iiii, nie przypuszczam. Ostatecznie trafi na kogoś, kto jej powie, jak się takie rzeczy robi.

— Biedna Ela!

— Pewno, że biedna, ale kto jej winien, że zadaje się z takim niedolega. Jąbym już umiała sobie dać rady i chłop zwijałby się ze strachu.

Rozmawiałaby jeszcze zapewne bardzo długo, gdyby nie to, że Władzia zaczęła tak strzelać szufladami, iż całe biuro skierowało spojrzenia na Kazię i Alinę. Musiała rozzejrzeć się i powrócić do swej pracy. Alina nie mogła się jednak zająć pracą. Ciągle myślała o Eli i o tem, jakby tu jej przyjąć z pomocą.

Podczas śniadania podeszła do niej i próbowała ją uspokoić. Pod wpływem perswazji Ela powróciła do równowagi.

— Panno Alino, czy pozwoliłaby pani, abym przyszła do pani dzisiaj wieczorem?

— Ależ proszę bardzo. Naturalnie. Będzie mi bardzo miło.

— Dziękuję bardzo, przyjdę wieczorem, po siódmej.

Przez całą resztę dnia Alina rozmyślała nad sprawą Eli. Była ciekawa, czy dziewczyna przyzna się jej do tego, o co podejrzewała ją Kazia. Nie mogła się doczekać siódmej i dzwonek w przedpokoju, zwiastujący przybycie Eli, powitała wprost z ulgą.

Wybiegła naprzeciw niej, przyczem musiała zobaczyć niezadowoloną minę gospodyni. O, bo gospodyni nie lubiła bardzo wizyt u swych lokatorów. Zwykle w takich wypadkach żadało się dodatkowych herbat, kromek chleba z wędliną, czy nawet całych

kolacyj, a potem były spory przy płaceniu rachunku. Alina nie zwróciła na to uwagi, wzięła Elę serdecznie pod rękę i zaprowadziła do swego pokoju, gdzie posadziła ją na najwygodniejszym fotelu, czestując cukierkami.

Przez chwilę panowało kłopotliwe milczenie, gdyż żadna z dziewcząt nie chciała rozpoczynać rozmowy. Gdyby Alina nie znała tajemnicy Eli, wówczas sprawa byłaby o wiele prostsza, ale fakt, iż wiedziała, co gnębi dziewczynę, zamykał jej wprost usta. Uśmiechała się więc tylko do Eli, usiłując ją w ten sposób zachęcić do zwierzeń. Wreszcie Ela przemówiła.

— Pani się pewno dziwi, że przyszedłam. — Żyjemy tak obok siebie w tem biurze, ale nie żyjemy ze sobą. Właściwie żadna nie wie nic o drugiej.

— To zupełnie zrozumiałe, panno Elu. Nie mamy na to czasu.

— Niekoniecznie. Ja na przykład odczuwam brak jakiegoś bliźniego współzycia, ale inna rzecz, że nie wszystkie nasze koleżanki nadają się do przyjacielskiej rozmowy. Pani nawet nie wie, co mnie do pani sprowadza.

— Nie wiem, ale jeśli tylko będę mogła pani w czem pomóc, to może pani na mnie liczyć.

— Najlepiej będzie, jeśli powiem otwarcie. Ja będę miała dziecko.

— Panno Elu! — krzyknęła Alina z przerażeniem, chociaż była przygotowana na to wyznanie.

— Czy pani bardzo zgorzonna?

— Zgorzonna?... Chyba nie, ale w każdym razie zdziwiona. Jak pani mogła tak lekkomyślnie postępować?

— Pani łatwo mówić. Jest pani zimna i opanowana, może nie zna pani mężczyzn. Ale ja? Napatrzyłam się dość rozmaitym sprawom w życiu, mężczyzna bardzo lubię, no i tak się złożyło...

— No, a teraz pani wyjdzie zamaż, będzie pani miała ładnego dzidziusia i będzie pani szczęśliwa.

Ela uśmiechnęła się gorzko.

— Nie proszę pani, to jest niemożliwe. — Nie mogę wyjść zamaż bo... ojciec moje dziecko jest człowiekiem żonatym. Ja nie mogę mieć dziecka! — krzyknęła, wybuchając płaczem.

Alina zaniepokoiła się. Gospodyni napewno podsłuchuje pod drzwiami, słysząc zagadkowe okrzyki i płacz. Zaczęła więc głośno Elę po pięknych, jedwabistych włosach.

— Niech się pani uspokoi. Płacz tu nie nie pomoże. Musimy zastanowić się nad wyjściem z sytuacji. Niech pani przestanie płakać. Przecież ostatecznie może pani mieć dziecko, nie mając męża. Tyle matek nieślubnych żyje i jakoś sobie dają rady.

— Ależ ja nie mogę! Niech pani zrozumie, co powiedzą moi rodzice na to!

— W takim razie... ja nie znam się na tych sprawach, ale czy pani była już u lekarza?

— Nie, jeszcze nie byłam.

— A czy pani ma jakiego znajomego lekarza?

— Nie, niestety nie znam.

— Dziękuję Bogu, ja znam pewnego starszego ginekologa. Jutro pójde do niego i porozmawiam z nim. Może nam coś poradzi.

— Panno Alino! Pani byłaby naprawdę tak dobrą! — krzyknęła Ela przez łzy.

— Narazie nie mówmy o dobroci, jeszcze nie wiemy, co mi ten lekarz powie, niewiadomo, czy będzie chciał coś pomóc. W każdym razie zbada panią i wyda swoje orzeczenie. I to coś będzie warte. Ale musi mi pani jedno przyrzec.

— Wszystko, co pani tylko zechce!

— Niech pani się nie zobowiązuje, zanim nie dowie się pani, o co mi chodzi. Otóż musi mi pani przyrzec, że zerwie pani stosunki z tym mężczyzną.

Ela zamysliła się.

— Nie wiem, czy dam rady. Niech pani weźmie pod uwagę nasze życie. Cóż my mamy z niego. Siedzimy w tem biurze za nędzną pensję, człowiek ma trochę wolnego

czasu wieczorem, ale znowu za mało pieniędzy na jakąś rozrywkę. Pozostaje tylko spacer z mężczyzną, pojsie do kina, a pani wie, jacy są mężczyźni. A prawda, pani nie wie. Nigdy nie widziałam pani z mężczyzną.

— Tak — odparła Alina — ja nie wiem, jacy są mężczyźni.

W każdym razie może pani być pewna, że dołożę wszelkich starań, aby... do niczego nie doszło.

— Nie, to zamało. Musi mi pani dać słowo, że napisze pani list do niego i już się pani z nim nie zobaczy. Chyba...

— Chyba, za co?

— Chyba, że będzie się mógł z panią ożenić. Pani szkoda na takie sprawy, panno Elu. Przecież kiedyś spotka pani człowieka, którego pani pokocha naprawdę i wtedy będzie kłopot. A więc?

— Dobrze. Ma pani moje słowo.

— A więc proszę się uspokoić, wracać do domu i spać spokojnie. Ja już będę się za panią martwiła.

— Dziękuję bardzo — Ela rzuciła się Alinie na szyję i ucałowała ją serdecznie.

Długo w noc Alina nie mogła usnąć, rozmyślając nad tragedją Eli. Przyrzekła jej pomoc, ale teraz nie wiedziała, czy naprawdę zdoła jej coś faktycznie dopomóc. Znała wprawdzie doktora Burnickiego, doskonałego ginekologa, ale ogarniał ją wstyd na myśl o sprawie, która będzie musiała mu wyznać. Dopiero nad ranem zmorzył ją sen.

W biurze zastała Elę promieniejącą radością. Dziewczyna uspokoiła się zupełnie. Przerzucenie ciężaru całej sprawy na inne barki, uwolniło ją od zmartwienia. Teraz już niczego nie obawiała się. — Pod tym względem była typową kobietą, która musi mieć kogoś, kto by się troszczył o nią i pomagał jej. Rzuciła Alinie porozumiewawcze spojrzenie, uśmiechnęła się do niej i zasiadła spokojnie do roboty.

(Ciąg dalszy nastąpi).

„Koloryt”

Barwniki do domowego farbowania tkanin

w torebkach i kulkach w 56 kolorach

Barwniki do odnawiania przedmiotów skórzanych

w 56 kolorach

FABRYKA CHEMICZNA

»KOLORYT«

W. Kłossowski i S. Szadkowski

Warszawa, ulica Długa 29

Hurtowny skład apteczny

KAROL BIBRYCH

Warszawa, Konigsstrasse (Miodowa) 22

poleca: artykuły diemiczne, techniczne, farby, zioła lecznicze

Firma egzystuje od r. 1892
Cenniki i oferty na żądanie

Na czesio
Lampy karbidowe oraz karbid

LAMPY

KARBIDOWE, PALNIKI, TACZKI

żelazne, lakierowane, 80 litrowe, wyroby stalowe, galanteryjne, blaszane i naczynia kuchenne

poleca

Roman Linkowski

HURTOWO:

Warszawa, ul. Graniczna 15

DETALICZNIE:

ul. Marszałkowska 102

i ul. Chłodna 25

Uniwersalny klej w paście

»WARTA«

Warszawa, ulica Hoża 16

Telefon 913-84

niezastąpiony dla malarzy, tapeciarzy, oraz do wszelkiego rodzaju prac wchodzących w zakres papiernictwa. Wystrzegać się nieudolnych naśladownictw.

Za zaginione oryginalne świadectwa przysłane wraz z ofertami do redakcji, wydawnictwo „Nowego Czasu” nie odpowiada.